

**МИННО-ГЕОЛОЖКИ
УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ“**

т: 02 8060 201
т: 02 868 7224
факс: 02 962 4940
е: rector@mgu.bg

у: www.mgu.bg
а: 1700 София, България
Студентски град
ул. „Проф. Боян Каменов“ 1

**СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. ИВАН РИЛСКИ“
ЗА ПЕРИОДА
2022 - 2026**

СОФИЯ · 2022

Настоящата стратегия представя визията за развитието на МГУ „Св. Иван Рилски“ за периода 2022-2026 година.

Стратегията е разработена, на базата на следните документи и регламенти за стратегическо планиране:

1. Програмни документи на МГУ „Св. Иван Рилски“:

- ❖ Мисия, визия и цели;
- ❖ Визия за развитие на научните изследвания в МГУ „Св. Иван Рилски“ за периода 2017 - 2037 г.

2. Програмни документи на национално и европейско равнище:

- ❖ Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 - 2030 година;
- ❖ Оперативен план за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021 - 2030 година;
- ❖ Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030);
- ❖ Национална карта на висшето образование в Република България;
- ❖ Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 - 2030 година;
- ❖ Национална програма за развитие: България 2030;
- ❖ Стратегия „Европа 2030“;
- ❖ Закон за висшето образование;
- ❖ Закон за развитието на академичния състав в Република България.

Стратегията за развитие на МГУ "Св. Иван Рилски" е в пълно съответствие с нормативните документи за образователна и научноизследователска дейност на МГУ "Св. Иван Рилски", както и с Политиката за развитие на МГУ "Св. Иван Рилски", утвърдена със Заповед № РД09-1961/24.08.2020г. на Министъра на образованието и науката.

Стратегията за развитие на МГУ "Св. Иван Рилски" и връзката ѝ с мисията на МГУ „Св. Иван Рилски“

Целта на настоящата стратегия за развитие е неразривно свързана с мисията - МГУ „Св. Иван Рилски“ да бъде фактор в създаването и развитието на интелектуалния потенциал на Република България, който е предназначен да осигури суровинната и енергийна независимост на страната. Да подготвя специалисти с инженерна квалификация с достатъчно широк профил за работа в сложни производствени системи при проучването, добива, преработката, транспорта, съхранението и използването на полезните изкопаеми. Да осъществява значими за обществото фундаментални и приложни научни изследвания в областта на геологопроучвателното дело и минно-добивната промишленост.

Фундаментът на поведението на академичната колегия на МГУ е базиран на следните основни принципи:

- 1. Приемственост, традиции и развитие на най-добрите практики на МГУ „Св. Иван Рилски“ в образователната и учебна дейности, в научните, научно-приложните и иновационните дейности, както и в областта на международното сътрудничество.**
- 2. Академична етика, свобода, иновативност и отговорност.**
- 3. Законност и диалог.**
- 4. Социална отговорност.**

МГУ „Св. Иван Рилски“ подготвя инженери в 7 професионални направления, в 18 базови специалности, в сферата на геологията, проучвателните дейности, минното дело, биотехнологията, опазването на околната среда, компютърните технологии и автоматизацията, електромеханиката и електроенергетиката. МГУ изгражда специалисти с достатъчно широк профил за работа в сложните производствени системи при проучването, добива, преработката, транспорта, съхранението и използването на полезни изкопаеми, опазване и възстановяване на природната среда.

МГУ „Св. Иван Рилски“ има солидна основа, която осигурява реализацията на Стратегията, а именно - самия университет, неговата история, традиции и хора, които са носители на тези традиции в образователната, научноизследователската и културната сфера.

Мисията на академичния състав на МГУ „Св. Иван Рилски“ е разпространение на знания, извършване на фундаментални и приложни научни изследвания и внедряване на иновации в минерално-суровинната и енергийна индустрия, с което да способства за изграждането на висококвалифицирани специалисти и за устойчивото развитие на минерално-суровинната и енергийна индустрия на България.

МГУ „Св. Иван Рилски“ непрекъснато подобрява качеството на обучението, с цел създаване на образование в пълно съответствие с европейските и световни образователни практики.

Стратегията за развитие на МГУ "Св. Иван Рилски" има за цел да създаде условия за устойчиво развитие на университета.

Стратегическите цели на МГУ „Св. Иван Рилски“ са да реализира високоефективен образователен процес, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, да поддържа високи академични стандарти, да извършва висококачествени научни изследвания и да създава научни продукти и иновации, които да се внедряват в минерално-суровинната практика. МГУ „Св. Иван Рилски“, като неделима част от европейското образователно и научноизследователско пространство, умело съчетава световните и български образователни традиции:

- ❖ Прилага международният опит в учебния процес, за постигане на пълно съответствие с утвърдените световни образователни стандарти;
- ❖ Прилага съвременни образователни технологии в процеса на обучение, в пълно съответствие с развитието на науката и техниката;
- ❖ Актуализира непрекъснато учебните планове и програми, в съответствие с изискванията на пазара на труда и с цел създаване

на възможност за самостоятелна работа на студентите и индивидуални занимания с изявените от тях.

Модерният образователен модел налага гъвкава политика при съвременна ориентация на образователния процес към потребностите на пазара на труда. Същевременно, Стратегията е насочена и към насърчаване процеса на интернационализация, чрез включване в международни образователни и академични мрежи за трансфер на знания и иновации и създаване на добавена стойност за обществото.

МГУ „Св. Иван Рилски“ е партньор при обучението на възпитаниците си през целия им живот. Подкрепя мотивацията им да продължат образованието си, което да осъвременява и конкретизира техните знания, умения и компетенции, в синхрон с потребностите на практиката и съобразно предизвикателствата на XXI век.

Приоритети на Стратегията за развитие на МГУ "Св. Иван Рилски"

Приоритетните области върху които се базира Стратегията за развитие обхващат:

- > Образователната дейност;
- > Научни, научно-приложни и иновационни дейности;
- > Израстване и развитие на кадровия потенциал;
- > Международно сътрудничество.

Приоритет I. Образователна дейност

Образователната дейност е от ключово значение за всеки университет.

МГУ „Св. Иван Рилски“ е важна част от европейската образователна система, световна наука и практика. В своя дълъг и сложен път университетът е преминал през многобройни трансформации и предизвикателства, но винаги е оставал верен на своя стремеж - издигане на своя престиж и усъвършенстване на българската наука и образование.

МГУ „Св. Иван Рилски“ обучава студенти и докторанти в уникален образователен сегмент: геологопроучвателно дело и миннодобивна промишленост.

МГУ "Св. Иван Рилски" подготвя високообразовани и ефективни професионалисти, адаптивни към динамичните промени в обществото и пазара на труда, инициативни и отговорни към себе си и обществото, отстояващи демократичните ценности и ценностите на устойчивото развитие, възпитава ги в творчество и търсене на иновативни решения.

МГУ "Св. Иван Рилски" в своята образователна дейност акцентира върху свързващите умения: критично мислене, изказване на информирано мнение, инициативност, насоченост към решаване на проблеми и умения за работа в екип. Наред с това, МГУ работи за развиване на качествата на своите възпитаници, като етично поведение, любознателност, адаптивност, лидерство, социална отговорност и приемане на различията.

Условията поставят пред академичния колектив задачата да обучава конкурентни специалисти, които са подготвени цялостно за работа в постоянно променящите се условия на третото хилядолетие.

МГУ "Св. Иван Рилски" ще продължи да прилага компетентностният подход, като доминиращ подход в образованието. За успешната професионална реализация и личностното развитие на своите възпитаници МГУ "Св. Иван Рилски" разглежда компетентностите не като пасивна, а като активна характеристика на личността, включваща знания, умения, нагласи и ценности за качествено и приобщаващо образование. Работи за изграждане на ценностно-ориентирано поведение на своите възпитаници.

От съществено значение е да продължи въвеждането на модерни образователни и информационни технологии в учебния процес, интерактивни методи, активно взаимодействие между участниците в образователния процес, персонализация на учебното съдържание и ориентация към резултати.

Цел на МГУ "Св. Иван Рилски" е да осигурява непрекъснато качествено образование, което да отговаря на съвременните потребности и да участва в създаването на ново поколение образователни стандарти; да повиши нивото на цифровите компетентности и да фокусира образователния процес върху технологиите и инженерните умения на своите възпитаници.

Същевременно, учебната система МГУ се стреми към устойчиви и ефективни решения за успешно включване и трайно приобщаване на всеки студент/докторант, независимо от социално-икономическия статус и майчиния език.

През обозначения период МГУ "Св. Иван Рилски" ще следва хоризонталната политика. Ще насърчава партньорства и мобилност, с цел обучение и обмяна на добри практики. Ще подкрепя и насърчава политика за свързаност между образователните институции - споделянето на ресурси, работата по проекти и в национални и международни научни мрежи и клъстери.

Част от развитието на МГУ „Св. Иван Рилски“ е в способността да се отговори на променящото се търсене, в отварянето на нови посоки, във формирането и развитието на ключовите компетентности и умения за живот и работа през ХХІ век.

В рамките за развитие на образователните дейности е важно да се предприемат следните действия:

- 1.** Поддържане, защита и развиване на традиционните специалности, определящи профила на МГУ „Св. Иван Рилски“, както и осигуряване на възможности за разкриване на нови специалности на бакалавърско и магистърско ниво.
- 2.** Модернизиране на текущите и разработване на нови, гъвкави, ориентирани към практиката учебни планове и програми, базирани на професионални стандарти, като се отчитат ежегодно променящите се изисквания на бизнеса. Да се овладеят и ефективно да се прилагат всички възможности, предоставяни от най-новите образователни технологии. Да се развият профилите на компетентностите на всяка специалност от гледна точка на изискванията за успешна личностна и професионална реализация в условията на дигитална трансформация, мобилни общества и

динамичен пазар на труда.

3. Разширяване на сътрудничеството с други сродни на МГУ „Св. Иван Рилски“ университети и разработването на съвместни учебни програми - бакалавърски и магистърски, а също и краткосрочни курсове, специализации и семинари.

4. Разработване на бакалавърски, магистърски и докторски програми на чужди езици.

5. Разширяване на възможностите и насърчаване на ученето през целия живот, за придобиване на специализирани умения, нови компетентности и квалификация, като всеки избор на индивидуални стратегии за образование, обучение и учене ще бъде насърчаван, подкрепян и развиван.

6. Подпомагане активното участие на студенти и докторанти в научноизследователски проекти, както и представяне на студентските и докторантските постижения и резултатите от разработените дисертации на работодателски организации.

7. Кандидатстудентските дейности вече не са кампанийни, а целогодишни, което налага постоянна координация и по-всеобхватно и ефективно организиране на мероприятия в тази посока, за осигуряване на устойчив интерес към образованието в МГУ „Св. Иван Рилски“.

8. Подобряване на информационното електронно обслужване на студенти, докторанти и преподаватели.

9. Поддържане и развиване на създадените електронни платформи, както и създаване на нови такива, които ще улеснят учебните и административни дейности в университета.

10. МГУ „Св. Иван Рилски“ има за цел да бъде част от мрежи от иновативни висши училища за споделяне и обмяна на опит, за по-бързото и успешно прилагане на компетентностния подход в обучението и формирането на ключови умения и компетенции.

11. МГУ „Св. Иван Рилски“ има за цел да разшири образователната дейност чрез планиране и откриване на нови филиали в региони с установен образователен и индустриален потенциал с цел повишаване достъпа до висше образование и укрепване на връзките с икономиката и обществото.

За студенти и докторанти трябва да бъдат създадени всички възможности за усвояване на необходимите професионални знания и умения в съответствие с изискванията на времето. Акцентите тук са:

- 1.** Подкрепа за творчески инициативи на студенти и докторанти, както и по-активното им включване в различни академични дейности на основните и първични звена на университета.
- 2.** Създаване на условия за привличане на студенти за работа по развитието на университета. Повишаване чувството им за принадлежност към университетската общност.
- 3.** Привеждане в съответствие със съвременните изисквания на материално-техническата база и снабдяване с учебно оборудване, което да повиши ефективността на учебния процес, образователната и научна дейност на студенти и докторанти.

МГУ „Св. Иван Рилски“ трябва да продължи поддържането, както и създаването на нови ефективни партньорски мрежи с европейските образователните институции.

МГУ „Св. Иван Рилски“ ще активизира обмена на студенти, докторанти, преподаватели и служители с чуждестранни образователни институции и включване в международни мрежи.

Изискват се активни действия за затвърждаване на така трудно завоюваната позиция на МГУ „Св. Иван Рилски“, като признат лидер в университетското образование.

Приоритет II. Научни, научно-приложни и иновационни дейности

За да се запазят, укрепят и развият позициите на МГУ „Св. Иван Рилски“ на образователния пазар, не е достатъчно да се предостави на обучаемите елитно професионално образование. Необходима е ангажираност към научните и иновационни дейности, тесни връзки с индустрията на регионално, национално и европейско равнище, основани на пазарни отношения.

МГУ „Св. Иван Рилски“ поставя в основата на научните изследвания учените и научните школи, които те създават и развиват. Силна страна в Стратегията за развитие на МГУ в

областта на научните, научно-приложни и иновационни дейности са човешките ресурси.

Направленията за развитие на науката в МГУ са в контекста за развитие на науката в цялата Европейска общност. Съобразени са и с потребностите на бизнеса от минерално-суровинния отрасъл в страната ни. Фундаменталните и научно-приложни изследвания, които се реализират в МГУ имат значително влияние за развитието не само на минерално-суровинната и енергийна промишленост, те са цялостно полезни за обществото и икономиката.

Научната инфраструктура заема основно място в триъгълника на знанието и е обвързващ елемент на трите компонента на този триъгълник. Надграждането, поддържането и достъпа до модерна и устойчиво поддържана научноизследователска инфраструктура гарантира високо качество на научните изследвания, модерен процес на обучение и възможност за привличане на интелектуален потенциал, насърчаване на предприемачеството, чрез възможност за генериране на нови знания и техния трансфер към икономиката на страната.

МГУ "Св. Иван Рилски" е институция с международен авторитет, с висок академичен дух и дългогодишни традиции в научните изследвания, включително и на световно ниво.

Глобалната тенденция към мултидисциплинарност на научно-изследователските задачи определя и нови условия за изследователската дейност на университетите. Работата в тази посока включва:

- 1.** Създаване на такива условия за научна дейност, които да позволят МГУ „Св. Иван Рилски“ да поддържа и развива материално-техническата база, да постига нови научни резултати, да реализира иновативна научна инфраструктура, която да превърне тези резултати в най-новите технологии.
- 2.** Усъвършенстване и надграждане на материална и финансова база, позволяваща прилагането на съвременни и гъвкави методи на преподаване и научноизследователска дейности. МГУ „Св. Иван Рилски“ ще предприеме действия за инициране и стимулиране на

процес на модернизация на научно-изследователските звена и повишаването на техния потенциал, което да създава благоприятни условия за младите учени, като гарантира свободното им движение и циркулация, а не загуба на интелектуален потенциал.

3. Развитие и ресурсно подпомагане на мултидисциплинарни и интердисциплинарни фундаментални и приложни изследвания, както и широко популяризиране на резултатите от тях.

4. Осигуряване на научноизследователска работа в рамките на проекти, възложени от предприятия от минерално-суровинната и енергийна индустрия, а също и други сектори на икономиката.

5. Стратегията подкрепя и е насочена към интегративни научни проекти с други български университети и насърчава съвместните изследователски проекти с европейски университети и организации. Развитие на международно научно и техническо сътрудничество с чуждестранни образователни институции, компании и фондове.

6. Надграждане на системата за безвъзмездни средства в подкрепа на докторанти, млади и утвърдени учени на университета, която да подпомага научната и публикационна дейност. Активизиране на публикационната дейност в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

7. Въвеждане на система за стимулиране на академичния състав за разработване и работа по научноизследователски проекти. Методическо, административно и практическо подпомагане работата на академичния състав, при кандидатстване и разработване на национални и европейски проекти.

8. Формиране на собствен фонд на МГУ „Св. Иван Рилски“ за съфинансиране на проекти по оперативните програми на Европейският съюз.

9. Активности в национални и международни програми и конкурси и сътрудничество с различни организации за кандидатстване в съвместни научноизследователски проекти. Активност в процеса на интернационализация в образователната и

научноизследователска дейност, чрез повишаване на мобилността на студенти, докторанти и преподаватели, включване и участие в международни научни мрежи и научноизследователски проекти, както и привличане на повече чуждестранни докторанти.

10. Развитие на наличните добри научни школи и съществуващи научни традиции в традиционните за МГУ научни области.

11. Учените от МГУ „Св. Иван Рилски“ са живата връзка между науката и минерално-суровинната и енергийна индустрия. Те са тези, които могат да свързват знанието с иновацията. Иновациите са начин на мислене, те са двигателя на успеха, имащи стратегическо значение за устойчивото развитие на икономиката на България и ЕС и за осигуряване условия за ускорен икономически растеж.

Приоритет III. Израстване и развитие на кадровия потенциал

МГУ „Св. Иван Рилски“ трябва да продължи да развива социалната сфера и материално-техническата база, като основна цел ще бъде провеждането на разумна и законосъобразна финансова политика, при постоянен контрол, прозрачност и отчетност при планиране и изразходване на бюджетната субсидия и собствените приходи.

Концепцията за развитие на МГУ „Св. Иван Рилски“ се основава на човешкия капитал. Човешкият капитал определя конкурентните предимства на всеки университет в съвременната среда. Благосъстоянието и успешното развитие на МГУ „Св. Иван Рилски“ зависи от благосъстоянието на всеки преподавател и служител.

Преподавателите в МГУ „Св. Иван Рилски“ са креативни, мотивирани, иновативни и вдъхновяващи. Те умеят да мотивират младите хора за търсене на нови знания и формиране на изследователски и творчески интереси. Провокират в студентите и докторантите стремеж към постоянство и професионализъм, развитие и взаимопомощ. Академичният състав на МГУ прилага методи на преподаване с темпове, съответстващи и изпреварващи

динамиката на променящия се свят.

Работата в тази посока включва:

- 1.** Повишаване на жизнения стандарт и подобряване на социалния статус на преподавателския и административен състав на МГУ, посредством осигуряване на адекватно и съобразено с постигнатите резултати заплащане, както и на добри условия на труд.
- 2.** Повишаване мобилността на изследователите.
- 3.** МГУ „Св. Иван Рилски“ е висше училище финансирано от държавата, съгласно което получава бюджетна субсидия. Законът за висшето образование осигурява възможности за допълнително финансиране - чрез предоставяне на образователни услуги, проектна дейност и управление на държавната собственост. Един от пътищата за увеличаване доходите на преподаватели, служители и бюджета на Студентски съвет е като се увеличи дялът на извънбюджетните средства (собствени приходи) в общия бюджет на МГУ.
- 4.** Надграждане на създадената благоприятна среда за научно и професионално израстване и развитие на преподавателския състав.
- 5.** Управлението на университетските дейности има за цел не административно налагане, а академично координиране. В тази връзка партньорството има ключова роля. Всички членове на МГУ „Св. Иван Рилски“ не са изпълнители, а партньори на ръководството в процеса на управление. За тази цел трябва да бъде надграден моделът за привличане на широки кръгове от университетската общественост към университетското управление.
- 6.** Допълнителни приходи на преподавателите, при участие в образователни програми, външни услуги, а също и консултантски такива предлагани от МГУ „Св. Иван Рилски“ и др.
- 7.** Надграждане на въведените мотивационни механизми и системи за обучение и развитие на преподаватели и служители. Подкрепа на личната инициатива и финансово стимулиране на университетските преподаватели и служители към непрекъснат

професионален растеж.

8. Необходимо е разработването на концепция за подобряване управлението на сградния фонд и инфраструктурата, чрез собствени средства, проектно финансиране, чрез активно участие с проекти в програмите, които действат в сегашния програмен период и партньорство с бизнеса.

9. Разработване на единна вътрешна корпоративна информационна среда, осигуряваща отдалечен достъп до различни информационни услуги за всички служители и студенти на университета.

10. Обновяване на сгради, лаборатории и кабинети, благоустройство на инфраструктурното пространство на университета и общежитията, в съответствие със съвременните изисквания за тяхното оборудване и ниво на комфорт, както и увеличаване на достъпността на университетския кампус за хора с увреждания.

11. Надграждане на механизмите за обществено обсъждане на най-важните решения, свързани с развитието на МГУ „Св. Иван Рилски“ и формирането на неговия бюджет.

12. Ангажираност в подкрепа на млади учени и създаване на стимули за тяхната работа в университета.

13. Диалог и партньорство със синдикалните и студентски организации.

14. Съхраняване, обновяване и ефективно използване на спортната база на университета за учебна дейност и спортни мероприятия.

Изправени пред глобалните предизвикателства на климатичните промени и опазването на околната среда, важна част от Стратегията за развитие на МГУ "Св. Иван Рилски" е да разработи и реализира планиране по отношение на здравословен и природосъобразен начин на живот на своите студенти, докторанти, преподаватели и служители, за осъществяването на цялостен подход в духа на принципите за устойчиво развитие, което да спомогне за формиране на ценности и нагласи във връзка със зеления преход.

Приоритет IV. Международна дейност

Важна област за МГУ „Св. Иван Рилски“ е международната дейност. Доброто ниво на международно сътрудничество и поддържането на партньорства с водещи научни групи (центрове в ЕС и света), както и наличието на инициативни учени, готови за създаване на нови научни партньорства са в основата и са гаранция за реализацията на Стратегията за развитие на МГУ в приоритет IV. МГУ реализира и се стреми към международно разпознаваема научна продукция. Приоритетите тук са в посока на:

- 1.** Разширяване и задълбочаване на съществуващите научни контакти. Активно участие в съвместни международни проекти и европейските образователни програми. Разширяване участието на научна общност от МГУ в европейското изследователско пространство и разширяване на международното научно сътрудничество.
- 2.** Стимулиране и подкрепа за участие на учените от МГУ в национални, европейски и международни научни мрежи, програми и инициативи.
- 3.** Засилване на научния обмен и международно сътрудничество с чуждестранни университети и водещи международни образователни центрове за повишаване статута на университета в международното образователно пространство.
- 4.** Повишаване на мобилността на студенти, докторанти и преподаватели. Създаване на условия за ефективен стаж на студенти, докторанти и преподавателите във водещи чуждестранни образователни и научни институции.
- 5.** Поддържане и разширяване на двустранните и многостранни научни сътрудничества и изследване на възможности за ефективно участие в съвместни инициативи, изследователски програми, национални и международни научни и образователни мрежи.
- 6.** Въвеждане на най-добрите международни практики в образователните дейности в комбинация с националните традиции на университетското образование.

7. Съвместна образователна дейност между МГУ „Св. Иван Рилски“, български и чуждестранни университети, както и участие на университета в изградени европейски мрежи за обмен на учени. Задълбочаване на партньорствата между МГУ и сродните на МГУ висши училища от целия ЕС.

8. Популяризиране на образователните възможности, както и изследователските и иновативни постиженията на университета, чрез участие в международни форуми и изложения, организиране на конференции и др.

Ежегодно ще се отчита ефективността на предложените дейности и ще се актуализират.

Резултатите от изпълнението на Стратегията се отчитат след изтичане на 4-годишния ѝ период на действие.